

Regionų komiteto nuomonė. Oficialios kontrolės reglamentas

(2014/C 114/16)

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

Bendrosios pastabos

1. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą dėl oficialios kontrolės ir kitokios oficialios veiklos, kuria siekiama užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos, augalų dauginamosios medžiagos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą siekiant pagrindinių reglamento tikslų, t. y. užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą ir sklandų vidaus rinkos veikimą;
2. teigiamai vertina tai, kad Komisija pripažįsta būtinybę stiprinti priemones, kuriomis naudojasi valstybių narių kompetentingos institucijos tikrinamos atitiktį ES teisės aktams (kontrolę, inspektavimą ir tyrimus);

Bendra žemės ūkio politika

3. patvirtina, kad ES žemės ūkio produktų kokybė yra vienas svarbiausių bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) papildomos naudos veiksnių ir vienas didžiausių šios produkcijos privalumų pasaulinėje rinkoje. Veiksminga stebėseną, kaip laikomasi maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos, augalų dauginamosios medžiagos ir augalų apsaugos produktų taisyklių, padeda kurti stabilią, visuomenės pasitikėjimu šiais produktais grindžiamą rinką;
4. tik nuolat gerinant Europos žemės ūkio maisto rinką bus galima užtikrinti konkurencingumą tiek vietos, tiek pasauliniu lygmeniu. Todėl Komitetas teigiamai vertina šią iniciatyvą, kuri oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos priemonėmis leis užtikrinti žemės ūkio produktų kokybę;
5. mano, kad šis reglamentas patenkina poreikį užtikrinti visapusišką maisto grandinėje veikiančių įmonių, kurioms kompetentingos institucijos taiko oficialią kontrolę, konkurencingumą;

Subsidiarumas, proporcingumas ir geresnė teisėkūra

6. pažymi, kad pasiūlymu dėl reglamento Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus iš esmės visose jo reguliuojamose srityse (žr. 15–24 str.). Ypač nepritaria pasiūlymo dėl teisės akto 15–25 straipsniuose ir 110, 132 ir 133 straipsniuose numatyti teisei priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos specialios taisyklės dėl oficialios kontrolės. Mano, kad ypač svarbu į reglamentą įtraukti visas nuostatas, galinčias daryti didelį poveikį kontrolės vykdymui ir valstybių narių biudžetams. Be to, atsižvelgiant į deleguotųjų aktų priėmimą pagal 139 straipsnį, prašo Komisijos paaiškinti, kaip ji ketina įgyvendinti veiksmus, nurodytus 81 konstatuojamojoje dalyje, kurioje nurodyta, kad Komisija parengiamųjų darbų metu privalo tinkamai konsultuotis, visų pirma su ekspertais. Komitetas mano, kad 139 straipsnyje turi būti aiškiai numatytas valstybių narių ekspertų dalyvavimas;
7. sutinka, kad oficialią kontrolę reglamentuojančių teisės aktų suderinimas yra naudingas ir svarbus siekiant užtikrinti reikiamą maisto ir pašarų saugos lygį, laisvą prekių judėjimą vidaus rinkoje, efektyviai apsaugoti vidaus rinką, laisvą konkurenciją ir vartotojų interesus bei jiems teikiamą informaciją nuo sukčiavimo ir Europos reikalavimų neatitinkančių produktų ir išsaugoti pasitikėjimą prekėmis, kurios eksportuojamos iš ES teritorijos arba per ją gabenamos tranzitu;
8. teigiamai vertina tai, kad į šį reglamentą buvo įtraukta keletas oficialios kontrolės maisto grandinėje priemonių, visų pirma apsaugos nuo augalų kenksmingųjų organizmų priemonės, taisyklės, kuriomis reglamentuojama augalų dauginamosios medžiagos gamyba siekiant tokią medžiagą teikti rinkai, ir taisyklės dėl šalutinių gyvūninių produktų;
9. patvirtina, kad geriausias būdas veiksmingai apsaugoti ES žemės ūkio maisto produktus yra užtikrinti, kad visiems ES parduodamiems produktams, nepriklausomai nuo jų kilmės, būtų taikomos tokios pačios arba lygiavertės higienos, maisto saugos ir kokybės kontrolės priemonės. Mano, kad konkrečiais atvejais šis reglamentas neapriboja valstybių narių teisės pačioms imtis priemonių ir užtikrinti aukštesnio lygio vartotojų apsaugą taikant oficialios kontrolės priemones;

10. palankiai vertina sprendimą supaprastinti taisyklės šioje srityje: pasienio kontrolės postų, kuriems bus taikomos vienodos taisyklės, įvedimas, bendrojo sveikatos įvežimo dokumento (BSID) (pakeičiančio dabartinę sistemą, kai kiekviename sektoriuje kontrolei naudojami skirtingi dokumentai) įvedimas, dokumentų standartizacija ir jų kokybės autentiškumo požiūriu užtikrinimas ir ES priežiūros sistemos sukūrimas Europos oficialios kontrolės srityje bei tos sistemos skaitmenizavimas;

11. teigia, kad šiuo metu veterinarinių vaistų likučiams taikomos oficialios kontrolės taisyklės pakeičiamos taisyklėmis, kurios didele dalimi grindžiamos rizikos vertinimais nepažeidžiant būtinybės palaikyti tinkamas sveikatos apsaugos sąlygas;

Griežtesnė produktų iš trečiųjų šalių kontrolė

12. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą, kuriame, be kita ko, numatytos taisyklės, kuriomis sugriežtinama produktų iš trečiųjų šalių kontrolė siekiant spręsti maisto grandinėje išylančias problemas ir pašalinti su tuo susijusius pavojus ES piliečių saugumui;

13. teigiamai vertina taisyklių supaprastinimą: pasienio patikrinimo postus (gyvūnams ir gyvūnų subproduktams), paskirtus įvežimo punktus (gyvūninės kilmės maisto ir pašarų produktams) ir įvežimo punktus (augalams ir augalų produktams) pakeisti pasienio kontrolės postais, kuriems būtų taikomos vienodos taisyklės. Taikant tokią strategiją bus lengviau apsaugoti Europos rinką nuo reikalavimų neatitinkančių žemės ūkio maisto produktų antplūdžio;

14. teigiamai vertina mechanizmų administracinės pagalbos srityje sukūrimą: jie leis nacionalinėms kontrolės institucijoms bendradarbiauti tarpvalstybiniu lygmeniu vienodai ir nuosekliai taikant taisyklės. Atkreipia dėmesį į tai, kad už ES taisyklių pažeidimus bus baudžiama ne tik valstybėje narėje, kurioje buvo pranešta apie pažeidimą, tačiau ir valstybėje narėje, kurioje pažeidimas buvo padarytas;

Poveikis vietos ir regionų lygmeniu

15. pabrėžia, kad naujas požiūris kontrolę grįsti rizikos įvertinimu sudarys sąlygas skubiai ir atsižvelgiant į turimas žinias imtis priemonių ir priimti sprendimus dėl įvairių rūšių produktų;

16. konstatuoja, kad įpareigojimas parengti kiekvienos įvykdytos oficialios kontrolės ataskaitą ir pateikti ją veiklos vykdytojui, kurio veikla buvo patikrinta, sukuria didelę papildomą našta kompetentingoms institucijoms. Atsižvelgiant į biurokratinę našta ir praktiškai neišvengiamą naudojimąsi teisinės gynybos priemone, šio reikalavimo privalu atsisakyti.

Jei Europos Komisija neatsiims šio reikalavimo, būtina atlikti išsamų poveikio vertinimą, siekiant kiekybiškai įvertinti papildomą administracinę ir finansinę našta. Be to, šiuo tikslu Komisijos pasiūlymo 34 straipsnyje turi būti aiškiai nurodyta, kad minėta antro eksperto nuomonė yra susijusi su jau įprasta atsakomajam/antrajam mėginiui taikoma procedūra ir tolesniu veiklos vykdytojo atliekamu tyrimu, nepradedant naujos procedūros;

17. iš esmės sutinka su Komisijos ketinimu apskaičiuojant mokesčius atsižvelgti į mažųjų įmonių interesus. Tačiau pasiūlyme dėl teisės akto numatomas bendras atleidimas nuo mokesčių mokėjimo įmonėms, kuriose dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta arba balansas neviršija 2 mln. EUR prieštarauja 76 straipsnyje nurodytiems principams, pagal kuriuos turėtų būti užtikrinami tinkami žmogiškieji ir finansiniai išteklių. Siūlo, į naują išlaidų atlyginimo sistemą įtraukti taisyklę, remiantis Reglamento (EB) Nr. 882/2004 27 straipsnio 6 dalimi, kad valstybės narės galėtų pačios priimti sprendimą dėl išimčių pobūdžio ir apimties;

18. 80 straipsnyje numatyta taikyti palankesnes sąlygas nuosekliai atitiktą užtikrinantiems veiklos vykdytojams, jei kontrolės mokesčiai nustatyti remiantis fiksuotu dydžiu pagal 79 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas. Vietoj to į naują išlaidų atlyginimo sistemą reikėtų įtraukti taisyklę, remiantis Reglamento (EB) Nr. 882/2004 27 straipsnio 6 dalimi, kad valstybės narės galėtų pačios priimti sprendimą dėl išimčių pobūdžio ir apimties, įskaitant ir išimtis, taikomas labai mažoms įmonėms;

19. atkreipia dėmesį į būtinybę užtikrinti efektyvų (tinkamą) duomenų ir informacijos apsaugos lygį sistemose, kurios sukurtos taisyklių dėl perteklinės informacijos ir neleistinos prieigos įgyvendinimui, tuo pat metu atsižvelgiant į kompetentingų institucijų poreikius ir prievolę informuoti visuomenę apie svarbius įvykius žemės ūkio maisto grandinėje. Atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose valstybėse narėse maisto grandinės kontrolės įgaliojimai yra padalyti įvairioms įstaigoms, būtina užtikrinti, kad diegiant informacines sistemas viename dokumente būtų nustatytos skirtingos oficialios kontrolės veiklos rūšys, taip pat sukurta ir plėtojama integruota oficialios kontrolės informacijos valdymo sistema;

20. teigiamai vertina galiojančių drausminių priemonių taikymo srities išplėtimą ir tai, kad numatyti minimalūs laikotarpiai įvykdyti reikalavimus, kad būtų taikomos paskatos, t. y. atleidimas nuo mokesčių arba jų sumažinimas reikiama atitikties maisto ir pašarų srities teisės aktams ir kitoms su maisto grandine susijusioms taisyklėms lygį pasiekusiems arba jį išlaikantiems veiklos vykdytojams, tačiau sprendimai dėl privalomų mokesčių einamųjų patikrinimų metu turi išlikti valstybių narių kompetencija;

21. nurodo, kad daugelis įgaliojimų priimti deleguotuosius teisės aktus mažina valstybių narių dalyvavimo galimybes ir valstybės narės negali prognozuoti, ar padidės sąnaudos personalo ir finansų požiūriu.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:</p> <p>(a) valstybių narių kompetentingų institucijų vykdomos oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos;</p> <p>(b) oficialios kontrolės finansavimo;</p> <p>(c) administracinės pagalbos ir valstybių narių bendradarbiavimo siekiant teisingai taikyti 2 dalyje nurodytas taisykles;</p> <p>(d) Komisijos valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse vykdomos kontrolės;</p> <p>(e) sąlygų, kurias turi atitikti į Sąjungą iš trečiosios šalies įvežami gyvūnai ir prekės, priėmimo;</p> <p>(f) kompiuterinės informacinės sistemos su oficialia kontrole susijusiai informacijai ir duomenims valdyti sukūrimo.</p>	<p>1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės dėl:</p> <p>(a) valstybių narių kompetentingų institucijų vykdomos oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos;</p> <p>(b) oficialios kontrolės finansavimo;</p> <p>(c) administracinės pagalbos ir valstybių narių bendradarbiavimo siekiant teisingai taikyti 2 dalyje nurodytas taisykles;</p> <p>(d) Komisijos valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse vykdomos kontrolės;</p> <p>(e) sąlygų, kurias turi atitikti į Sąjungą iš trečiosios šalies įvežami gyvūnai ir prekės, priėmimo;</p> <p>(f) kompiuterinės informacinės sistemos su oficialia kontrole susijusiai informacijai ir duomenims valdyti sukūrimo, įskaitant duomenų apsaugos mechanizmus, atitinkančius taikomas taisykles, t. y. Direktyvą 95/46/EB, ir pasiūlytą reglamentą COM(2012)11 final bei pasiūlytą direktyvą COM(2012)10 final.</p>

Paaiškinimas

Duomenų apsauga turėtų būti vienas svarbiausių klausimų, nes sistema yra sukurta ES lygmeniu ir viena iš pagrindinių jos funkcijų yra dalijimasis duomenimis apie atliktą oficialią kontrolę.

2 pakeitimas

13 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
gerosios gamybos praktikos, gerosios higienos praktikos, gerosios ūkininkavimo patirties ir rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų sistemos (RVASVT) procedūrų vertinimas;	gerosios gamybos praktikos, gerosios higienos praktikos, gerosios ūkininkavimo patirties (GŽŪP), ir rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų sistemos (RVASVT) ir kitų panašių sistemų, kurias būtina naudoti taikant 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas taisykles , procedūrų vertinimas;

Paaiškinimas

Labai svarbu nurodyti daugiau taisyklių (sistemų), kurios gali tapti privalomos.

3 pakeitimas

82 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Mokesčių grąžinimas ir išimtis labai mažoms įmonėms	Mokesčių grąžinimas ir išimtis labai mažoms įmonėms
1. 77 straipsnyje numatyti mokesčiai nėra tiesiogiai ar netiesiogiai grąžinami, nebent jie buvo surinkti neteisėtai.	1. 77 straipsnyje numatyti mokesčiai nėra tiesiogiai ar netiesiogiai grąžinami, nebent jie buvo surinkti neteisėtai.
2. Nuo 77 straipsnyje numatytų mokesčių mokėjimo atleidžiamos įmonės, kuriose dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta arba balansas neviršija 2 mln. EUR.	2. Nuo 77 straipsnyje numatytų mokesčių mokėjimo atleidžiamos gali būti atleistos įmonės, kuriose dirba mažiau nei 10 darbuotojų ir kurių metinė apyvarta arba balansas neviršija 2 mln. EUR.
3. Į 77, 78 ir 79 straipsniuose nurodytas išlaidas neįtraukiamos 2 dalyje nurodytų įmonių oficialios kontrolės išlaidos.	3. Valstybės narės gali patvirtinti atskiras taisykles dėl į 77, 78 ir 79 straipsniuose nurodytas išlaidas neįtraukiamos 2 dalyje nurodytų įmonių oficialios kontrolės išlaidosų apskaičiavimo, su sąlyga, kad tai atitinka Europos Sąjungos konkurencijos politikos principus, įteisintus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 101–109 straipsniuose.

Paaiškinimas

Valstybėms narėms reikėtų leisti patvirtinti atskiras taisykles šioje srityje atsižvelgiant į tai, kad ES šalyse labai skiriasi įvairių dydžių įmonių pasiskirstymas. Visų pirma tai taikoma šalims, kurių ūkiui būdingas susiskaldymas (daug labai mažų įmonių).

4 pakeitimas

131 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
<p>IMSOC:</p> <p>(a) leidžia kompiuterizuotai tvarkyti informaciją, duomenis ir dokumentus, būtinus oficialiai kontrolei atlikti, gautus atlikus oficialią kontrolę arba įregistravus kontrolės vykdymo veiksmus arba rezultatus, ir jais mainytis visais atvejais, kai pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas taisykles ir 15–24 straipsniuose numatytus deleguotuosius aktus numatomi tokie informacijos, duomenų ir dokumentų mainai tarp kompetentingų institucijų, tarp kompetentingų institucijų ir Komisijos, o prireikus ir su kitomis institucijoms bei veiklos vykdytojais;</p> <p>(b) yra mechanizmas, skirtas keisti duomenimis ir informacija laikantis IV antraštinės dalies nuostatų;</p> <p>(c) yra priemonė rinkti ir tvarkyti valstybių narių Komisijai pateikiamas oficialios kontrolės ataskaitas;</p> <p>(d) leidžia parengti, tvarkyti ir perduoti, įskaitant elektroninę formą, kelionės žurnalą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1/2005 5 straipsnio 4 dalyje, įrašus, gautus per navigacijos sistemą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1/2005 6 straipsnio 9 dalyje, oficialius sertifikatus ir bendrąjį sveikatos įvežimo dokumentą, nurodytą šio reglamento 54 straipsnyje.</p>	<p>IMSOC:</p> <p>(a) leidžia kompiuterizuotai tvarkyti informaciją, duomenis ir dokumentus, būtinus oficialiai kontrolei atlikti, gautus atlikus oficialią kontrolę arba įregistravus kontrolės vykdymo veiksmus arba rezultatus, ir jais mainytis visais atvejais, kai pagal 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas taisykles ir 15–24 straipsniuose numatytus deleguotuosius aktus numatomi tokie informacijos, duomenų ir dokumentų mainai tarp kompetentingų institucijų, tarp kompetentingų institucijų ir Komisijos, o prireikus ir su kitomis institucijoms bei veiklos vykdytojais;</p> <p>(b) yra mechanizmas, skirtas keisti duomenimis ir informacija laikantis IV antraštinės dalies nuostatų;</p> <p>(c) yra priemonė rinkti ir tvarkyti valstybių narių Komisijai pateikiamas oficialios kontrolės ataskaitas;</p> <p>(d) leidžia parengti, tvarkyti ir perduoti, įskaitant elektroninę formą, kelionės žurnalą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1/2005 5 straipsnio 4 dalyje, įrašus, gautus per navigacijos sistemą, nurodytą Reglamento (EB) Nr. 1/2005 6 straipsnio 9 dalyje, oficialius sertifikatus ir bendrąjį sveikatos įvežimo dokumentą, nurodytą šio reglamento 54 straipsnyje.;</p> <p>(e) turi duomenų apsaugos mechanizmus, atitinkančius taikomas taisykles, t. y. Direktyvą 95/46/EB, ir pasiūlytą reglamentą COM(2012)11 final bei pasiūlytą direktyvą COM(2012)10 final.</p>

Paaiškinimas

Duomenų apsauga turėtų būti vienas svarbiausių klausimų, nes sistema yra sukurta ES lygmeniu ir viena iš pagrindinių jos funkcijų yra dalijimasis duomenimis apie atliktą oficialią kontrolę.

2013 m. lapkričio 29 d., Briuselis

Regionų komiteto
Pirmininkas

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO